

รายงานการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย ในประเทศ และต่างประเทศ

(ระยะสั้นไม่เกิน ๙๐ วัน และ ระยะยาวตั้งแต่ ๙๐ วันขึ้นไป)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อ - สกุล นายพีรวัฒน์ มะนาวหวาน

อายุ ๓๐ ปี

การศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคนิคการแพทย์)

ตำแหน่ง นักเทคนิคการแพทย์ปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ ให้บริการตรวจวิเคราะห์ทางการแพทย์จากสิ่งส่งตรวจที่เก็บจากผู้ป่วย ตลอดจนกำหนดคุณลักษณะและควบคุมการใช้เครื่องมือ น้ํายา การผลิตน้ํายา และชีววัตถุ ชุดทดสอบและวิธีการทดสอบทางห้องปฏิบัติการ

๑.๒ ชื่อ - สกุล นางสาวชนันต์ธร ทองธัญวีรัตน์

อายุ ๒๗ ปี

การศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคนิคการแพทย์)

ตำแหน่ง นักเทคนิคการแพทย์ปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ ให้บริการตรวจวิเคราะห์ทางการแพทย์จากสิ่งส่งตรวจที่เก็บจากผู้ป่วย ตลอดจนกำหนดคุณลักษณะและควบคุมการใช้เครื่องมือ น้ํายา การผลิตน้ํายา และชีววัตถุ ชุดทดสอบและวิธีการทดสอบทางห้องปฏิบัติการ

๑.๓ ชื่อเรื่อง / หลักสูตร

การประชุมวิชาการประจำปีสมาคมเทคนิคการแพทย์ ครั้งที่ ๔๖

เพื่อ ศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน

สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย

งบประมาณ งบประมาณกรุงเทพมหานคร งบบำรุงโรงพยาบาล

ทุนส่วนตัว ไม่มีค่าใช้จ่าย

จำนวนเงิน เป็นจำนวนเงินคนละ ๓,๕๐๐.- บาท (สามพันห้าร้อยบาท)

ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗

สถานที่ ทูริ โอคอน ฮอลล์ และโอคอน ซีเนคอนิค โอคอนสยาม กรุงเทพมหานคร

คุณวุฒิ/วุฒิบัตรที่ได้รับ -

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย

๒.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่ความรู้และความก้าวหน้าทางวิชาการด้านเทคนิคการแพทย์และสาธารณสุขแก่นักเทคนิคการแพทย์ และบุคลากรด้านสาธารณสุขที่สนใจ

๒. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ด้านวิชาการทางเทคนิคการแพทย์ และเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ในการตรวจวินิจฉัยทางเทคนิคการแพทย์เพื่อประโยชน์ด้านการวินิจฉัยโรค การรักษา การติดตามผลการรักษา การประเมินภาวะสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค

๓. เพื่อส่ง...

๓. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของนักเทคนิคการแพทย์และผู้ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการให้สามารถปฏิบัติงานที่มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับประเทศและสากลและพร้อมในการเป็นส่วนหนึ่งในประชาคมอาเซียน

๒.๒ เนื้อหา

การตรวจคัดกรองการติดเชื้อเอชไอวีด้วยตนเอง HIV Self-Testing: impact on medical laboratory

ปัจจุบันปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวีในประเทศไทย มีเกณฑ์การลดลงอย่างต่อเนื่องและมีสัดส่วนที่น่าพึงพอใจ เนื่องด้วยความมุ่งมั่นปฏิบัติตามนโยบายในการยุติปัญหาเอดส์และเอชไอวี ซึ่งได้กำหนดไว้เป็นระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๐ ถึง พ.ศ.๒๕๗๓ อย่างร่วมมือร่วมใจจากหลายภาคส่วน ทำให้เป้าหมายหลักทั้ง ๓ ประการ นั่นก็คือ การลดการเสียชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวี การลดจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ การลดพฤติกรรมถูกเลือกปฏิบัติและการตีตราทางสังคม ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการให้ความรู้ รวมไปถึงแนวทางการตรวจเอชไอวี ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

๑.วิธีการตรวจเอชไอวี

การตรวจเอชไอวีในปัจจุบันโดยวิธีการวินิจฉัยทางการแพทย์มีด้วยกันทั้งหมด ๔ วิธี ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าจะต้องได้รับการยินยอมจากผู้ตรวจอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร และเข้ารับบริการจากสถานพยาบาลเท่านั้น โดยมีวิธีการดังนี้

๑. HIV p๒๔ antigen testing: การตรวจเอชไอวีโดยการตรวจหา antigen ของเชื้อไวรัส HIV ด้วยเชื้อโปรตีน p๒๔ antigen

๒. Anti-HIV testing: การตรวจเอชไอวีโดยการตรวจหา Anti-HIV จำเพาะ

๓. HIV Ag/Ab combination assay: การตรวจเอชไอวีโดยใช้ชุดตรวจที่สามารถตรวจได้ทั้ง HIV p๒๔ antigen และ/หรือ Anti-HIV ในครั้งเดียว

๔. NAT (Nucleic Acid Test): การตรวจเอชไอวีโดยการตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัส HIV ที่มีชื่อว่า Nucleic acid

การตรวจเอชไอวีด้วยวิธีการดังกล่าว เป็นการตรวจคัดกรองโดยบุคลากรทางการแพทย์ผู้ชำนาญการมีการใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลการตรวจมีความแม่นยำมากที่สุด แต่ทว่าการตรวจเอชไอวีที่จะต้องเข้าพบแพทย์ หรือ การรับคำปรึกษาจากสถานพยาบาลโดยตรง ยังคงเป็นสิ่งที่สร้างความกังวลใจให้กับผู้ที่ต้องการตรวจ รวมไปถึงคนรอบข้างด้วยเช่นกัน ในแง่ของการถูกตีตราทางสังคม ความเข้าใจผิดที่มีต่อการตรวจเอชไอวีและการติดเชื้อเอชไอวี สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้ผู้ที่มีความเสี่ยงไม่เข้ารับการตรวจอย่างถูกต้องด้วยเหตุนี้หลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการยุติปัญหาเอชไอวี จึงได้นำร่องทางเลือกใหม่ในการช่วยคัดกรองเอชไอวีได้มากยิ่งขึ้น จากการผลักดันให้ชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง ได้รับการอนุญาตให้วางจำหน่ายได้ในประเทศไทย

๒. การอนุญาต...

๒. การอนุญาตให้ประชาชนเข้าถึงชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง

๑. ยุทธศาสตร์ในการยุติปัญหาเอดส์ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๓

ยุทธศาสตร์ในการยุติปัญหาเอดส์ของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อควบคุมและลดการแพร่ระบาดของเชื้อ HIV/AIDS รวมถึงการสนับสนุนให้ผู้ที่ติดเชื้อได้รับการรักษาและดูแลอย่างเหมาะสม ยุทธศาสตร์เหล่านี้มักเป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์ชาติ ที่ถูกกำหนดโดยกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ในการยุติปัญหาเอดส์ ประกอบด้วยประเด็นสำคัญหลายประการ ดังนี้

๑. การป้องกันการติดเชื้อใหม่

- การส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัย
- การให้ความรู้และรณรงค์เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อ HIV
- การเพิ่มการเข้าถึงชุดตรวจ HIV ที่สามารถตรวจได้ด้วยตนเอง (HIVST)
- การใช้ยาป้องกันก่อนการสัมผัสเชื้อ (PrEP) และยาป้องกันหลังการสัมผัสเชื้อ (PEP)

๒. การรักษาผู้ติดเชื้อ HIV

- การส่งเสริมการตรวจและรักษาอย่างรวดเร็วหลังการติดเชื้อ
- การจัดหาต้านไวรัส (ART) ที่มีคุณภาพและเข้าถึงได้
- การสนับสนุนการติดตามผลการรักษาและการให้คำปรึกษา

๓. การลดการตีตราและการเลือกปฏิบัติ

- การสร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้ในสังคมเกี่ยวกับผู้ติดเชื้อ HIV
- การส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการสุขภาพสำหรับผู้ติดเชื้อ

๔. การวิจัยและพัฒนา

- การสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาวิธีการป้องกันและรักษาใหม่ ๆ
- การเก็บรวบรวมข้อมูลและการเฝ้าระวังสถานการณ์การแพร่ระบาดของ HIV

๕. การจัดการและบริหารจัดการ

- การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ
- การวางแผนและบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บริการด้าน HIV/AIDS

ครอบคลุมและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ดังกล่าวเป็นการดำเนินการต่อเนื่องที่ถูกปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของประชากรในแต่ละช่วงเวลา โดยมีเป้าหมายหลักคือการยุติปัญหาเอดส์ในประเทศไทยในระยะยาว

๒. มติ ครม. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

มติคณะรัฐมนตรี (ครม.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เป็นมติที่มีความสำคัญในการกำหนดแนวทางและนโยบายในการแก้ไขปัญหาเอดส์ในประเทศไทย มตินี้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงยุทธศาสตร์ในการยุติปัญหาเอดส์ ซึ่งมีเป้าหมายหลักในการลดการติดเชื้อ HIV รายใหม่ การรักษาผู้ติดเชื้อให้เข้าถึงการรักษาที่มีประสิทธิภาพ และการลดการตีตราและการเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อ

๑. เนื้อหาหลักของมติ ครม. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

๑.๑ การเพิ่มการเข้าถึงการตรวจและรักษา

- ส่งเสริมการตรวจหาเชื้อ HIV โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง
- จัดหาต้านไวรัส (ART) ให้เพียงพอและเข้าถึงได้สำหรับผู้ติดเชื้อ

๑.๒ การป้อง...

๑.๒ การป้องกันการติดเชื้อใหม่

- รมรงค์การใช้ถุงยางอนามัยและการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย
- สนับสนุนการใช้ยา PrEP และ PEP สำหรับกลุ่มเสี่ยง

๑.๓ การให้ความรู้และการรณรงค์

- สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับ HIV/AIDS ผ่านสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ
- ลดการตีตราและการเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อในชุมชนและที่ทำงาน

๑.๔ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ

- ปรับปรุงระบบบริการสุขภาพให้ครอบคลุมและเข้าถึงได้สำหรับผู้ติดเชื้อ
- ส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน

๑.๕ การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา

- ส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและการรักษา HIV/AIDS
- สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อการจัดการปัญหาเอดส์

๒. วัตถุประสงค์ของมติ ครม. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

๒.๑ ลดการติดเชื้อรายใหม่: ตั้งเป้าหมายในการลดจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ในทุกกลุ่มประชากร

๒.๒ ปรับปรุงคุณภาพชีวิตผู้ติดเชื้อ: มุ่งเน้นให้ผู้ติดเชื้อ HIV มีชีวิตที่ดีขึ้นผ่านการเข้าถึงการรักษา

และการดูแลที่เหมาะสม

๒.๓ เสริมสร้างความเท่าเทียม: ลดการตีตราและการเลือกปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ติดเชื้อสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติและมีศักดิ์ศรี

๓. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ๙ เมษายน ๒๕๖๒

ประกาศกระทรวงสาธารณสุขวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๒ เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวกับการใช้ชุดตรวจ HIV ด้วยตนเอง (HIVST) ในประเทศไทย โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มการเข้าถึงการตรวจหาเชื้อ HIV และส่งเสริมการตรวจเชิงรุกเพื่อลดจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่และเพิ่มโอกาสในการรักษาและดูแลผู้ติดเชื้อ HIV ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. เนื้อหาหลักของประกาศกระทรวงสาธารณสุข ๙ เมษายน ๒๕๖๒

๑.๑ การอนุญาตและควบคุมชุดตรวจ HIVST

- กำหนดมาตรฐานและข้อกำหนดสำหรับชุดตรวจ HIVST ที่สามารถจำหน่ายและใช้ในประเทศไทย

- การอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา(อย.) เพื่อให้มั่นใจว่าชุดตรวจมีคุณภาพและปลอดภัย

๑.๒ การจัดจำหน่ายและการเข้าถึง

- อนุญาตให้ร้านขายยาและหน่วยบริการสุขภาพสามารถจำหน่ายชุดตรวจ HIVST ได้
- ส่งเสริมการจัดหาชุดตรวจผ่านช่องทางออนไลน์ที่มีการควบคุมคุณภาพ

๑.๓ การให้ความรู้และการให้คำปรึกษา

- การจัดทำคู่มือและข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชุดตรวจ HIVST อย่างถูกต้อง
- การให้บริการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการตรวจเพื่อให้ผู้ใช้สามารถตัดสินใจและปฏิบัติ

ตามขั้นตอน...

ตามขั้นตอนอย่างเหมาะสม

๑.๔ การบันทึกและรายงานผลการตรวจ

- กำหนดวิธีการบันทึกและรายงานผลการตรวจที่มีความเป็นส่วนตัวและปลอดภัย
- สนับสนุนการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยบริการสุขภาพเพื่อการติดตามและการให้การรักษาต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของประกาศ

๒.๑ เพิ่มการเข้าถึงการตรวจ HIV: เพื่อให้ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง สามารถตรวจหาเชื้อ HIV ได้ง่ายและสะดวกมากขึ้น

๒.๒ ลดการติดเชื้อรายใหม่: การตรวจเชิงรุกจะช่วยให้สามารถระบุและรักษาผู้ติดเชื้อได้เร็วขึ้น ลดการแพร่ระบาดของเชื้อ

๒.๓ ส่งเสริมการดูแลสุขภาพ: ให้ประชาชนมีความรู้และสามารถ ดูแลสุขภาพของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒

คณะกรรมการอาหารและยา หรือ อย. ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องชุดตรวจที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อเอชไอวี และเรื่องชุดตรวจที่เกี่ยวข้องการตรวจคัดกรองการติดเชื้อเอชไอวีด้วยตัวเอง พ.ศ.๒๕๖๒ ซึ่งได้มีการประกาศให้มีผลบังคับใช้ทันที โดยเล็งเห็นถึงประโยชน์ในการเพิ่มทางเลือกการตรวจคัดกรองเอชไอวีได้อย่างสะดวก ภายใต้มาตรฐานการรับรองที่เชื่อถือได้ ถือเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการลดการแพร่เชื้อเอชไอวีเพื่อการทราบผลเลือดที่รวดเร็ว การป้องกัน และการรักษาได้อย่างทันท่วงที

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒ มีเนื้อหาหลักเกี่ยวกับการกำกับดูแลและการจัดการกับชุดตรวจ HIV ที่ใช้ด้วยตนเอง (HIV Self-Testing: HIVST) โดยประกาศนี้ออกมาเพื่อให้แนวทางและหลักเกณฑ์ในการใช้ชุดตรวจ HIVST ในประเทศไทยอย่างถูกต้องและปลอดภัย โดยประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญดังนี้

๑. การอนุญาตและการขึ้นทะเบียน: กำหนดหลักเกณฑ์ในการขออนุญาตและการขึ้นทะเบียนชุดตรวจ HIVST ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพของชุดตรวจเพื่อให้มั่นใจว่ามีความแม่นยำและปลอดภัยสำหรับผู้ใช้งาน

๒. การจัดจำหน่ายและการใช้: กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดจำหน่ายชุดตรวจ HIVST ให้แก่ประชาชน รวมถึงการให้คำแนะนำและคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญในการใช้ชุดตรวจเพื่อให้ผู้ใช้สามารถทำการทดสอบด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

๓. การควบคุมการโฆษณา: กำหนดหลักเกณฑ์ในการโฆษณาชุดตรวจ HIVST เพื่อป้องกันการโฆษณาที่เกินจริงหรือทำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการใช้และประสิทธิภาพของชุดตรวจ

๓. ประสิทธิภาพชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง

ชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเองได้มีการพัฒนา และเริ่มได้รับการยอมรับในต่างประเทศมาเป็นระยะหนึ่งแล้ว
ซึ่งก่อนหน้า...

ซึ่งก่อนหน้านี้ในประเทศไทยไม่ได้จัดให้ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง เนื่องจากการประเมินด้านประโยชน์ที่ได้รับและความรู้เกี่ยวกับเอชไอวีของประชากรไทย อาจยังไม่พร้อมต่อการเข้าถึงชุดตรวจดังกล่าวเท่าที่ควรจากการประสานงานร่วมกันของกรมควบคุมโรค สภากาชาดไทย และมูลนิธิด้านเอชไอวีอย่างต่อเนื่อง ทำให้คณะกรรมการอาหารและยาได้พิจารณาขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง โดยการคุมเข้มคุณภาพ มาตรฐาน เพื่อให้ผู้ที่มีความเสี่ยงเข้าถึงชุดตรวจที่เชื่อถือได้อย่างแท้จริง ตลอดจนมีความเข้มงวดในการตรวจสอบชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเองตามแหล่งจำหน่ายต่าง ๆ ด้วยการกำหนดคุณสมบัติตามมาตรฐาน ตัวอย่างเช่น ชุดตรวจเอชไอวีจะต้องมีคู่มือหรือเอกสารประกอบการใช้งาน มีความแม่นยำไม่ต่ำกว่า ๙๙.๕% และได้รับเครื่องหมายจากคณะกรรมการอาหารและยา เป็นต้น

๔. ประโยชน์ของชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง (HIV Self-Test)

- เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของผู้ที่มีความเสี่ยง หรือ ผู้ที่ต้องการทราบสถานะเลือด
- ชุดตรวจเอชไอวีสามารถทราบผลได้ใกล้เคียงกับการตรวจในห้องปฏิบัติการ
- สามารถตรวจหาเชื้อได้อย่างรวดเร็ว หลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่อการลุกลามรุนแรงในกรณีที่ตรวจพบว่าติดเชื้อ
- เข้าถึงชุดตรวจเอชไอวีได้ง่ายมากขึ้น โดยไม่ต้องเสียเวลาเข้าตรวจยังสถานพยาบาล
- หลีกเลี่ยงความเข้าใจผิด การเลือกปฏิบัติ หรือการถูกตีตราทางสังคมได้มากกว่า
- การใช้ชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง ช่วยเพิ่มความปลอดภัยให้กับข้อมูลส่วนตัวได้ดี

๕. ประเภทชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง

ปัจจุบันชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเองมีทั้งหมด ๒ แบบหลักๆ ประกอบด้วย แบบตรวจจากน้ำลาย และแบบตรวจด้วยการเจาะเลือด ซึ่งทั้ง ๒ มีประสิทธิภาพและความแม่นยำ ที่ได้รับการยอมรับระดับสากลแล้วว่า มีมาตรฐานเชื่อถือได้ทั้งนี้ผู้ใช้งานมั่นใจได้ว่าการตรวจเอชไอวีด้วยตัวเองโดยการเจาะเลือดนั้นมีความปลอดภัย สามารถทิ้งเป็นขยะทั่วไปได้ตามปกติ เนื่องจากผู้ผลิตได้ออกแบบชุดตรวจให้ตัวเข็มจัดเก็บอย่างมิดชิด เมื่อใช้เจาะเลือดเรียบร้อยแล้วจะไม่มีโอกาสที่เข็มตำบุคคลอื่น ๆ ได้ ประเด็นสำคัญคือปริมาณเลือดที่ใช้ตรวจมีจำนวนน้อยมาก ดังนั้นเมื่อเลือดที่ใช้ตรวจแล้วจะแห้งซึมภายในไม่กี่ชั่วโมงจึงไม่สามารถส่งต่อเชื้อเอชไอวีสู่บุคคลอื่นได้ (ในกรณีที่ตรวจพบเชื้อ)

๖. ข้อแนะนำในการใช้งานชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง

- การตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง ผู้ตรวจควรมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเชื้อเอชไอวีก่อนเสมอ เพื่อแนวทางการรับมือและการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องต่อไป
- ผู้ตรวจควรทำความเข้าใจวิธีการใช้งานและการอ่านผลตรวจอย่างละเอียด
- ความคลาดเคลื่อนจากการตรวจด้วยตัวเองในกรณีต่าง ๆ อาจเกิดขึ้นได้ ส่งผลให้ผลการตรวจไม่มีความแน่ชัดเท่าที่ควร
- การตรวจเอชไอวีด้วยตัวเองทำให้ผู้ตรวจไม่ได้รับคำปรึกษาจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโดยตรงอาจส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจได้มากกว่า

- ชุดตรวจ...

- ชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง เป็นเครื่องมือในการคัดกรองผู้ติดเชื้อเบื้องต้นเท่านั้น จึงไม่สามารถยืนยันได้ ๑๐๐% ว่าติดเชื้อหรือไม่ติดเชื้อ ในกรณีที่ผลออกมาเป็น Reactive จะต้องเข้ารับการตรวจยืนยันจากหน่วยบริการอย่างรวดเร็วที่สุด เพื่อยืนยันผลอย่างเป็นทางการโดยแพทย์

- ควรเลือกชุดตรวจเอชไอวีที่มีคุณภาพได้รับการรับรองมาตรฐานจาก อย. มีการแสดงฉลากอย่างละเอียด บรรจุภัณฑ์มีความสะอาดปลอดภัย มีคู่มือแนะนำการใช้งาน มีช่องทางการติดต่อหรือสนับสนุนตัวตนของผู้ผลิต รวมถึงผู้จำหน่ายได้รับใบอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เป็นต้น

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

๒.๓.๑ ต่อตนเอง

ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีโอกาสเสนอผลงานทางวิชาการ และแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อคิดเห็นและประสบการณ์ กับผู้ร่วมงานในสาขาวิชาชีพเดียวกันและที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๒ ต่อหน่วยงาน

ทราบถึงความสำคัญของการพัฒนางานทางด้านเทคนิคการแพทย์ และสามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานทางห้องปฏิบัติการตามหลักการประกันคุณภาพและการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานระดับสากล

๒.๓.๓ ต่อผู้ป่วย/ผู้รับผลงาน

สามารถบูรณาการความรู้ทางการแพทย์ที่ได้รับ อันจะมีส่วนช่วยในการวินิจฉัย ติดตาม รักษา หรือควบคุมโรคต่างๆ ตลอดจนการดูแลสุขภาพ ให้มีความแม่นยำและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ส่วนที่ ๓ ปัญหาและอุปสรรค

เนื่องจากหัวข้อการบรรยายจัดการบรรยายพร้อมกันในเวลาเดียวกันหลายหัวข้อ แยกไปตามห้องประชุม หากต้องการฟังเรื่องใดเรื่องหนึ่งในรอบเดียวกันจำเป็นต้องเลือก ทำให้ไม่สามารถฟังในหัวข้อที่ต้องการได้ครบถ้วน แต่สถานที่จัดการอบรมกว้างขวางเหมาะสม การดูแลและให้คำแนะนำจากวิทยากรทุกท่านเป็นอย่างดี

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ที่ทันสมัย และมีโอกาสที่จะได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ อันจะก่อให้เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพของห้องปฏิบัติการได้ตามมาตรฐานในระดับสากล

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(นางสาวชนันต์ธร ทองธัญวีรัตน์)
นักเทคนิคการแพทย์ปฏิบัติการ

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(นายพีรวัฒน์ มະนาวหวาน)
นักเทคนิคการแพทย์ปฏิบัติการ

ส่วนที่ ๕ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

1. ไม่เสนอการปรับขึ้นเงินเดือน ให้ขอปรับขึ้นเงินเดือน
ในอัตรา ๓% ต่อปี คิดเป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

ลงชื่อ..... .....หัวหน้าส่วนราชการ

(นายสุรินทร์ นัมคณิสร์)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลผู้สูงอายุบางขุนเทียน

การตรวจคัดกรองการติดเชื้อ เอชไอวีด้วยตนเอง

การประยุกต์ใช้กับ
หน่วยงาน

สามารถบูรณาการความรู้
ทางการแพทย์ที่ได้รับ อันจะมี
ส่วนช่วยในการวินิจฉัย
ติดตาม รักษาหรือควบคุมโรค
ต่างๆ ตลอดจนการดูแล
สุขภาพ ให้มีความแม่นยำและ
มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีการตรวจเอชไอวี

- 1.HIV p24 antigen testing: การตรวจเอชไอวีโดยการตรวจหา antigen ของเชื้อไวรัส HIV ด้วยเชื้อโปรตีน p24 antigen
- 2.Anti-HIV testing: การตรวจเอชไอวีโดยการตรวจหา Anti-HIV จำเพาะ
- 3.HIV Ag/Ab combination assay: การตรวจเอชไอวีโดยใช้ชุดตรวจที่สามารถตรวจได้ทั้ง HIV p24 antigen และ/หรือ Anti-HIV ในครั้งเดียว
- 4.NAT (Nucleic Acid Test): การตรวจเอชไอวีโดยการตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัส HIV ที่มีชื่อว่า Nucleic acid

การอนุญาตให้ประชาชนเข้าถึงชุดตรวจเอชไอวี ด้วยตัวเอง

1. ยุทธศาสตร์ในการยุติปัญหาเอดส์ พ.ศ. 2560-2573: ยุทธศาสตร์ในการยุติปัญหาเอดส์ของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อควบคุมและลดการแพร่ระบาดของเชื้อ HIV/AIDS
2. มติ ครม. ครั้งที่ 1/2558: เป็นมติที่มีความสำคัญในการกำหนดแนวทางและนโยบายในการแก้ไขปัญหาเอดส์ในประเทศไทย
3. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข 9 เมษายน 2562: เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวกับการใช้ชุดตรวจ HIV ด้วยตนเอง (HIVST) ในประเทศไทย
4. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา วันที่ 17 กันยายน 2562: เล็งเห็นถึงประโยชน์ในการเข้าถึงทางเลือก การตรวจคัดกรองเอชไอวีได้อย่างสะดวก ภายใต้มาตรฐานการรับรองที่เชื่อถือได้ ถือเป็นอีกหนึ่งช่องทางการลด การแพร่เชื้อเอชไอวี เพื่อการทราบผลเลือดที่รวดเร็ว การป้องกัน และการรักษาได้อย่างทันที่

ประโยชน์ของชุดตรวจเอชไอวี ด้วยตัวเอง (HIV Self-Test)

- เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของผู้ที่มีความเสี่ยง หรือ ผู้ที่ต้องการทราบสถานะเลือด
- ชุดตรวจเอชไอวีสามารถทราบผลได้ใกล้เคียงกับการตรวจในห้องปฏิบัติการ
- สามารถตรวจหาเชื้อได้อย่างรวดเร็ว หลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่อการถูกลามรุมแรงใน กรณีที่ตรวจพบว่าเป็นติดเชื้อ
- เข้าถึงชุดตรวจเอชไอวีได้ง่ายมากขึ้น โดยไม่ต้องเสียเวลาเข้าตรวจยังสถานพยาบาล
- หลีกเลี่ยงความเข้าใจผิด การเลือกปฏิบัติ หรือการถูกตีตราทางสังคมได้มากกว่า
- การใช้ชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง ช่วยเพิ่มความปลอดภัยให้กับข้อมูลส่วนตัวได้ดี

ข้อแนะนำในการใช้งานชุด ตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง

- การตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง ผู้ตรวจควรมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับเชื้อ เอชไอวีก่อนเสมอ เพื่อแนวทางการรับมือและการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องต่อไป
- ผู้ตรวจควรทำความเข้าใจวิธีการใช้งานและการอ่านผลตรวจอย่างละเอียด
- ชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง เป็นเครื่องมือในการคัดกรองผู้ติดเชื้อเบื้องต้นเท่านั้น จึงไม่ สามารถยืนยันได้ 100% ว่าติดเชื้อหรือไม่ติด ในกรณีที่ผลออกมาเป็น Reactive จะต้องเข้า รับการตรวจยืนยันจากหน่วยบริการอย่างรวดเร็วที่สุด เพื่อยืนยันผลอย่างเป็นทางการโดยแพทย์
- ควรเลือกชุดตรวจเอชไอวีที่มีคุณภาพได้รับการรับรองมาตรฐานจาก อย.

การตรวจคัดกรองการติดเชื้อเอชไอวีด้วยตนเอง

วิธีการตรวจเอชไอวี

- 1.HIV p24 antigen testing: การตรวจเอชไอวีโดยการตรวจหา antigen ของเชื้อไวรัส HIV ด้วยเชื้อโปรตีน p24 antigen
- 2.Anti-HIV testing: การตรวจเอชไอวีโดยการตรวจหา Anti-HIV จำเพาะ
- 3.HIV Ag/Ab combination assay: การตรวจเอชไอวีโดยใช้ชุดตรวจที่สามารถตรวจได้ทั้ง HIV p24 antigen และ/หรือ Anti-HIV ในครั้งเดียว
- 4.NAT (Nucleic Acid Test): การตรวจเอชไอวีโดยการตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัส HIV ที่มีชื่อว่า Nucleic acid

การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ทราบถึงความสำคัญของการพัฒนางานทางด้านเทคนิคการแพทย์ และสามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานทางห้องปฏิบัติการตามหลักการประกันคุณภาพและการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานระดับสากล

ประสิทธิภาพชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง

จากการประสานงานร่วมกันของกรมควบคุมโรค สภากาชาดไทย และมูลนิธิด้านเอชไอวีอย่างต่อเนื่อง ทำให้คณะกรรมการอาหารและยาได้พิจารณาขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง โดยการคุมเข้มคุณภาพ มาตรฐาน เพื่อให้ผู้ที่มีความเสี่ยงเข้าถึงชุดตรวจที่เชื่อถือได้อย่างแท้จริง ตลอดจนมีความเข้มงวดในการตรวจสอบชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเองตามแหล่งจำหน่ายต่าง ๆ ด้วยการกำหนดคุณสมบัติตามมาตรฐาน ตัวอย่างเช่น ชุดตรวจเอชไอวีจะต้องมีคู่มือหรือเอกสารประกอบการใช้งาน มีความแม่นยำไม่ต่ำกว่า 99.5% และได้รับเครื่องหมายจากคณะกรรมการอาหารและยา เป็นต้น

ประโยชน์ของชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง

- เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของผู้ที่มีความเสี่ยงหรือ ผู้ที่ต้องการทราบสถานะเลือด
- เข้าถึงชุดตรวจเอชไอวีได้ง่ายมากขึ้น โดยไม่ต้องเสียเวลาเข้าตรวจยังสถานพยาบาล
- สามารถตรวจหาเชื้อได้อย่างรวดเร็ว หลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่อการลุกลามรุนแรงในกรณีที่ตรวจพบว่าติดเชื้อ

ประเภทชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเอง

ปัจจุบันชุดตรวจเอชไอวีด้วยตัวเองมีทั้งหมด 2 แบบหลัก ๆ ประกอบด้วย แบบตรวจจากน้ำลาย และแบบตรวจด้วยการเจาะเลือด ซึ่งทั้ง 2 มีประสิทธิภาพและความแม่นยำ ที่ได้รับการยอมรับระดับสากลแล้วว่ามีมาตรฐานเชื่อถือได้ ทั้งนี้ผู้ใช้งานมั่นใจได้ว่าการตรวจเอชไอวีด้วยตัวเองโดยการเจาะเลือดนั้นมีความปลอดภัยสามารถทั้งเป็นระยะทั่วไปได้ตามปกติ

นางสาวชนันต์ธร ทองธัญวีรัตน์

โรงพยาบาลผู้สูงอายุบางขุนเทียน